

Harmadik országbeli
állampolgárok
foglalkoztatása
Magyarországon.
Útmutatók.

Útmutató az ERASMUS+ Career Path projekt eszköztárhoz.

CAREER PATH

A projekt célja, hogy lehetővé tegye az Európán kívüli országokból érkező migráns munkavállalók számára szakmai törekvéseik megvalósítását és lehetőségeik kiaknázását. A projekt célja szakpolitikai ajánlások és eszközkészletek elkészítése az érdekelt felekkel közösen (harmadik országbeli munkavállalók, közintézmények, munkaadók, felnőttképzési szervezetek és civil szervezetek) mindazok bevonásával, akik lehetővé teszik, hogy támogatóbb környezet teremtsődjön a migráns munkavállalók szakmai fejlődéséhez és gazdasági integrációjához.

A projekt részletei:

1. Kutatás

A projekt során feltérképeztük és elemeztük a partnerországokban (Cseh Köztársaság, Magyarország, Horvátország és Szlovákia) fennálló helyzetet, országonként 30 interjú megszervezésével (20 harmadik országbeli munkavállaló, 5 munkaadó, 5 civil szervezet).

2. Jó gyakorlatok

Elkészült a jó gyakorlatokról szóló jelentés, amely dokumentálta azokat az eseteket, amikor a bevándorlók támogatást kapnak karrierjük fejlődésében.

3. Szakpolitikai ajánlások

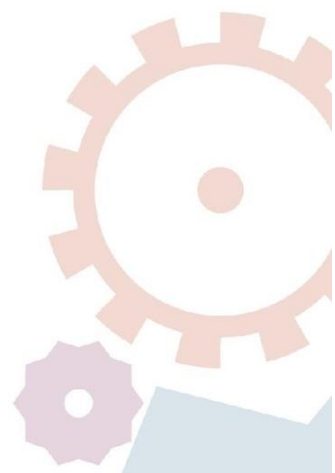
A szakpolitikai ajánlások javaslatként és iránymutatásként szolgálnak a politikai döntéshozók, az állami szektor, a munkaadók, a felnőttoktatási intézmények számára.

4. Eszközkészlet / szóróanyagok

Az eszközkészletek egyedi igényekre szabott, gyakorlati útmutatók az érdekelt felek számára arról, hogy hogyan lehet a szakpolitikai ajánlásokat a napi valóságba átültetni.

Összefoglalás

Horvátországban, Csehországban, Magyarországon és Szlovákiában is növekszik az Európai Unió (EU-n) kívülről történő migráció. Sajnos ezeknek az országoknak hiányos az intézményi kapacitása, amivel

hatékonyan tudnák kezelni a migrációs és integrációs folyamatokat. A migrációs és integrációs politika gyakran ad hoc módon valósul meg, nincs mögötte hosszú távú intézményi finanszírozási mechanizmus és olyan általános megközelítést alkalmaz, ami alábecsüli vagy figyelmen kívül hagyja a sokszínű migráns populáció különböző igényeit (kiváltképpen a nőket). Ezenkívül a migrációs és integrációs folyamatok különböző elemei más és más kormányzati intézmények feladatkörébe tartoznak, ez feleslegesen bonyolult, bürokratikus eljárásokhoz vezet.

Bár a migrációs és integrációs rendszerek teljes körű és rövid távú megreformálására nem valószínű, hogy sor kerül, hiszen ez erőforrások és politikai szándék függvénye, léteznek kisebb, érdemi lépések, amiket e négy ország megtehet a jelenlegi helyzetet jobbítása érdekében.

Az alábbiakban a projektben elkészült (eszköztár) anyagok használatához járulunk hozzá magyarázattal:

1. ÚTMUTATÓ - TANÁCSOK HARMADIK ORSZÁGBELI MUNKAVÁLLALÓKNAK

1. Ismerd meg a magyar munkaerőpiacot!

Mielőtt bármit tennél, ismerkedj a magyar munkaerőpiaccal: nézz utána a pozíciónak, a magyarországi munkaigényeknek, a munkabéreknek.

:: Mivel minden munkaerőpiac más és más, arra biztatjuk a harmadik országból érkező munkavállalókat, hogy hazánkba érkezés előtt nézzenek utána, hogy a képességeik és végzettségük milyen szakmáknak feleltethető meg Magyarországon. Javasoljuk, hogy a magyar munkabéreknek is nézzenek utána, illetve az adózás és a társadalombiztosítás formáinak is. ::

2. Nézz utána hol tudsz állami szervezetektől segítséget kérni!

A harmadik országbeliek foglalkoztatásával kapcsolatban kérhetsz segítséget a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattól <https://nfsz.munka.hu> és az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóságtól <http://www.bmbah.hu>, <http://oif.gov.hu>

:: Egyre több hivatalos oldal készül naprakész adatokkal angolul is. Javasoljuk, hogy a hazánkba érkező harmadik országbeli munkavállalók ne csak az OIF oldalán tájékozódjanak, hanem munkaügyben keressék fel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapját a fenti linken, hiszen a munkába állás részletes szabályait mindenképp előre meg kell, hogy ismerjék. ::

3. Ismerd meg azokat a civil szervezeteket, amik segíthetnek a munkaügyi kérdéseidben!

Az alábbi civil szervezeteket tudod megkeresni munkavállalással kapcsolatban: Menedék – Migránsokat Segítő Egyesület
www.menedek.hu, Jövőkerek: <http://www.jovokerek.hu/>
Next Step: <https://nextstepeu.org/>

:: Sok harmadik országból érkező munkavállaló nincs tisztában azzal, hogy civil szervezetektől, szakmai hálózatoktól is kérhet segítséget. Ráadásul ezek a szervezetek gyakran hálózatban működnek, így ha az adott szervezetnek nem vág profiljába a konkrét megkeresés témája, fog tudni segíteni abban hogy melyik szervezet tud segíteni. ::

4. Légy tudatában annak, hogy milyen értékeid vannak a magyar munkaerőpiacon!

Azonosítsd be milyen erősségeid vannak, melyek a magyar munkaerő piacon is értékelhetők, és próbálj meg olyan munkát találni, ahol ezeket az erősségeket tudod használni.

:: Gyakran a munkába állás nehézségét az okozza, hogy a munkavállaló nincs tisztában azokkal az erősségeivel, amikre a magyar munkáltatónak éppen szüksége van. Ezért az álláskeresés során kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy az összes erőssége kiderüljön a munkát keresőnek. ::

5. Tanulj az interkulturális különbségekről!

Könyítsd meg az életed azzal, hogy felkészült vagy a saját és a magyar kultúrák közötti különbségekkel kapcsolatban.

:: Kutatások bizonyítják, hogy az interkulturális különbségek tudatosítása jelentősen növeli a sikeres munkaerőpiaci integrációt. Akár az állásinterjú, akár a első napok nehézségeit illetően, érdemes felkészülni a magyar munkaerőpiac kulturális jellegzetességeivel kapcsolatban. ::

6. Írd meg az önéletrajzod és készülj fel az állásinterjúra!

Igazítsd az önéletrajzod a magyar munkaerő piaci normákhoz. Nézz utána a magyar állásinterjúk jellegzetességeire. Kérj segítséget, ha szükségét érzed.

:: Mind az önéletrajzírás, mind az állásinterjúra való felkészülés olyan sarkalatos pontjai a sikeres álláskeresésnek, amire érdemes sok időt szánni, és segítséget kérni erre szakosodott cégektől vagy civil szervezetektől. ::

7. Fejleszd a magyar nyelvtudásod!

Több civil szervezetnél, nyelviskolánál és weboldalon is csatlakozhatsz magyar nyelvórákhoz.

:: Már egy minimális magyar nyelvtudás is óriási előnyt jelenthet a munkaerőpiacon. Amennyiben az álláskeresés még az otthoni országból történik, online nyelvtanvolyamok, nyelviskolák segíthetik a magyar nyelvtanulást. ::

8. Kérd jogi szakértők segítségét, ha szükséges!

A legális magyarországi munkavállalás folyamata frusztráló és bonyolult lehet. Kérj segítséget jogi szakértőktől.

:: A harmadik országbeli munkavállalók munkába állása viszonylag bonyolult folyamat. Ennek áthidalására sok cég ajánlja fizetős szolgáltatásait, valamint egyes civil szervezetek térítésmentesen is segítenek. Bármelyik is a megfelelő a munkakereső számára, erősen javasoljuk külső segítség igénybevését. ::

9. Fejleszd a már meglévő készségeidet!

Továbbfejlesztheted a már meglévő készségeidet, hogy újabb lehetőségeket találj a magyar munkaerőpiacon.

:: Amennyiben nehézségbe ütközik a meglévő készségek érvényesítése a magyar munkaerőpiacon, érdemes utánanézni, hogy mely készségek fejlesztése segítheti a megfelelő munka megtalálását. ::

10. Ne add fel!

A munkába állás nehéz lehet egy másik országban. Ha nem jól alakulnak a dolgok ne add fel.

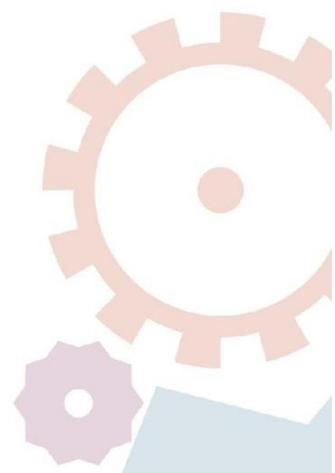
:: Érdemes külső segítséget kérni (coach, fejvadász cég stb.) ahhoz, hogy a munkakeresés nehézségeit mással is meg tudja az álláskereső osztani. ::

2. ÚTMUTATÓ - TANÁCSOK HARMADIK ORSZÁGBELIEKET FOGLALKOZTATÓKNAK

1. A harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatása bonyolult, de nem lehetetlen!

A legfontosabb lépések a brossúra hátoldalán olvashatók.

:: Fontosnak tartjuk annak tudatosítását a munkavállalók felé, hogy a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatása egy bonyolult

folyamat, és külső segítséggel sokkal könnyebben, gyorsabban és kevesebb stresszel megoldható. ::

2. **Tudd, hol kérhetsz segítséget!**

A harmadik országbeliek foglalkoztatásával kapcsolatban kérhetsz segítséget a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattól <https://nfsz.munka.hu> és az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóságtól <http://www.bmbah.hu>, <http://oif.gov.hu>

:: Egyre több hivatalos oldal készül fel naprakész adatokkal angolul is. Javasoljuk, hogy a hazánkba érkező harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkaadók ne csak az OIF oldalán tájékozódjanak, hanem keressék fel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapját a fenti linken, hiszen a foglalkoztatás részletes szabályait mindenképp előre meg kell, hogy ismerjék. ::

3. **Ismerd meg azokat a civil szervezeteket, akik segíthetnek a harmadik országbeliek foglalkoztatásával kapcsolatban!**

Az alábbi civil szervezetektől kaphatsz segítséget: Menedék – Migránsokat Segítő Egyesület www.menedek.hu, Jövőkerék: <http://www.jovokerek.hu/>, Next Step: <https://nextstep.eu/>

:: Sok harmadik országból érkező állampolgárt foglalkoztató munkaadó nincs tisztában azzal, hogy civil szervezetektől, szakmai hálózatoktól is kérhet segítséget. Ráadásul ezek a szervezetek gyakran hálózatban működnek, így ha az adott szervezetnek nem vág profijába a konkrét megkeresés témája, fog tudni segíteni abban hogy melyik szervezet, hálózat tud segíteni. ::

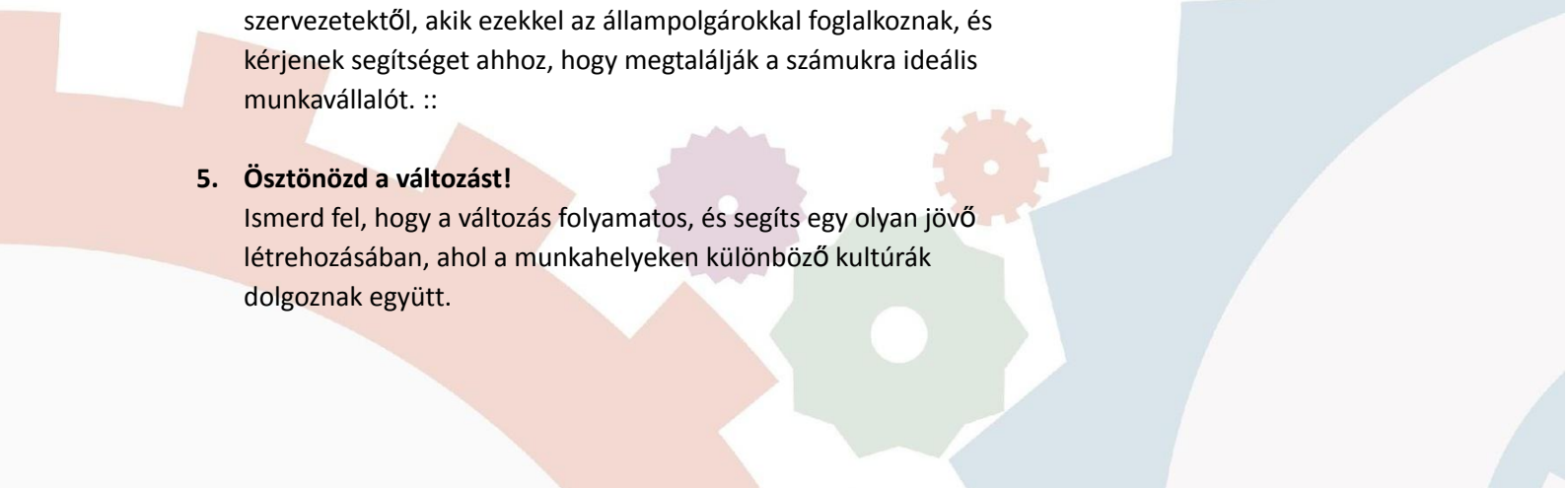
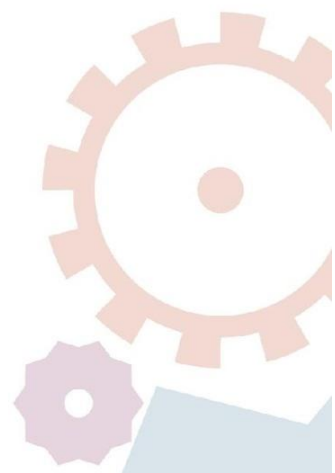
4. **Járj utána, hogyan érheted el a harmadik országbeli állampolgárokat!**

Kérd azoknak a magyar civil szervezeteknek a segítségét, akik harmadik országbeli állampolgárokkal dolgoznak és böngéssz olyan weboldalakat, amiken harmadik országbeliek keresnek állást Magyarországon.

:: Javasoljuk, hogy a harmadik országból érkező állampolgárokat foglalkoztatni kívánó munkaadók tájékozódjanak azon szervezetektől, akik ezekkel az állampolgárokkal foglalkoznak, és kérjenek segítséget ahhoz, hogy megtalálják a számukra ideális munkavállalót. ::

5. **Ösztönözd a változást!**

Ismerd fel, hogy a változás folyamatos, és segíts egy olyan jövő létrehozásában, ahol a munkahelyeken különböző kultúrák dolgoznak együtt.

:: A változás elfogadása és a változás menedzselése egy olyan készség, amit egy harmadik országból érkező állampolgárokat foglalkoztatni kívánó munkaadó el kell, hogy sajátítson, mielőtt a foglalkoztatást megkezdi. Érdeemes ehhez is külső segítséget kérni. ::

6. Fejlessz kulturálisan sokszínű munkahelyet!

Alakítsd a saját szervezeted kultúráját sokszínűvé, indíts kampányt a sokszínűség jegyében.

:: Fontos tudatosítani, hogy a harmadik országból érkező állampolgárok más kultúrából érkeznek. A zökkenőmentes integráció érdekében érdemes a szervezeti kultúra fejlesztésére a sokszínűbb, befogadóbb kultúra felé. Ehhez érdemes külső segítséget kérni. ::

7. Tanulj az interkulturális különbségekről!

Könnyítsd meg a szervezeted belső kommunikációját azzal, hogy felkészülsz a saját és más kultúrák közötti különbségeket illetően.

:: Fontos, hogy a harmadik országból érkező állampolgárokat foglalkoztatni kívánó munkaadó maga is tisztában legyen azokkal az interkulturális különbségekkel, amik a munkába állás során konfliktus eredményezhetnek. Ehhez érdemes külső segítséget kérni. ::

8. Képezd a helyi munkaerőt!

Készítsd fel a munkatársakat egy befogadó munkakörnyezet kialakítására, biztosíts nekik tréninget/coachingot, hogy felismerjék a kultúráközi konfliktusokat és kezelni tudják azokat.

:: A befogadó szervezet egyik alaptulajdonsága, hogy felkészül az adott kultúrából érkező ember fogadására. A munkába állás után pedig érdemes integrációs tanfolyamot kínálni az új kollégának, hogy a magyar szervezeti kultúrát megismerje. Ehhez érdemes külső segítséget kérni. ::

9. Kommunikáld az elkötelezettséged!

Légy büszke arra, hogy elkötelezett vagy a harmadik országbeliek foglalkoztatása iránt és kommunikáld ezt nyilvánosan is.

:: A sokszínűség érték, ezt kommunikáld bátran. Nagyon sok kutatás bizonyítja, hogy a diverzitás, a kulturálisan sokszínű szervezet hosszú távon sikeresebb, mint azok a cégek, akik ezeket az értékeket nem képviselik. ::

10. Hirdesd a befogadó munkakultúrát a többi munkáltató között!

Ha elégedett vagy azzal, amit csinálsz, vidd hírét a kollégáid és jövőbeli munkavállalóid között.

:: A mindennapi kommunikációban is hirdesd a sokszínűséget mint értéket. Ez hozzá fogja a szervezetedet segíteni ahhoz, hogy hosszú távon könnyebben beépüljön a sokszínűség mint érték a mindennapi kommunikációba. ::

3. ÚTMUTATÓ - TANÁCSOK CIVIL SZERVEZETEKNEK

1. Ismerd meg a harmadik országbeli munkavállalók igényeit!

Fontos, hogy tisztában legyél azzal, mik a harmadik országból érkező ügyfelek elvárásai a munkaerőpiacon és mik a felmerülő problémák.

:: A nonprofit szervezetek pótolhatatlan szerepet töltenek be a harmadik országból érkező állampolgárokat foglalkoztatni kívánó munkaadók igényeinek feltérképezésében és kommunikálásában, tekintettel arra, hogy van kapcsolódásuk a munkavállalók felé. ::

2. Ismerd meg a harmadik országbelieket foglalkoztató munkáltatók igényeit!

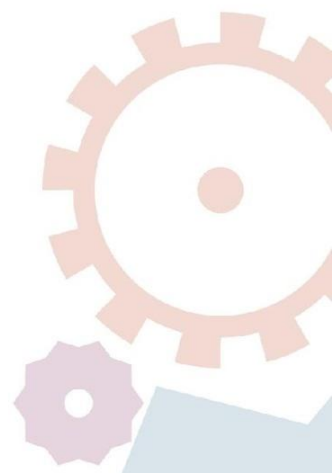
Azok a munkáltatók, akik harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztatnak, gyakran kérnek segítséget civil szervezetektől. Ismerd meg az igényeiket és a felmerülő problémákat.

:: A nonprofit szervezetek pótolhatatlan szerepet töltenek be a harmadik országból érkező állampolgárok igényeinek feltérképezésében és kommunikálásában, tekintettel arra, hogy egyszerűen van kapcsolódásuk a munkáltatók felé. ::

3. Szervezz olyan állásbörzét, ahol a munkáltatók és a harmadik országbeli álláskeresők találkozhatnak!

Tegyél azért, hogy megtalálják egymást az álláskeresők és munkáltatók. Amennyiben a szervezeted profiljába vág, szervezz állásbörzét.

:: A civil szervezetek egyik legfontosabb szerepe, hogy hidat képez a munkáltatók és a harmadik országbeli álláskeresők között. Ennek egyik leginkább látható tevékenysége az állásbörze, ahol mindkét fél (munkáltatók és munkakeresők) megjelenik. ::

4. Biztosíts magyar nyelvoktatást amennyiben lehetséges!

A munkaerőpiaci integráció egyik legfontosabb pontja a nyelvtanulás, segíts ebben ügyfeleidnek. Vonj be önkénteseket is, ha van rá lehetőség.

:: A nonprofit szervezetek és nyelvoktatási intézmények közötti együttműködés kialakítása fontos feladat. A hosszú távú együttműködés előnyös a tapasztalatcsere és a jó gyakorlatok átadásának lehetősége miatt, ami közös megközelítéshez vezet. Ha a szervezet profiljába vág, érdemes önkéntesek bevonásával is magyar nyelvoktatást szervezni. ::

5. Szervezz CV és állásinterjúkat gyakorló workshopokat!

Segítsd a harmadik országból érkező munkavállalókat abban, hogy gördülékenyen menjen az álláskeresés, önéletrajz és motivációs levél írás és az interjún való szereplés.

:: Amennyiben szervezeted profiljába vág, segítsd a harmadik országból érkező munkavállalókat abban, hogy az állásinterjú előtti lépéseket minél magasabb minőségben tudják megcsinálni. Szervezz CV író tanfolyamot, állásinterjú gyakorló workshopokat ehhez értő belső vagy külső oktatókkal. ::

6. Hirdesd a szervezeted munkáját a munkáltatók és a munkavállalók körében!

Légy látható, kommunikáld a munkavállalók és munkáltatók felé, hogy miben tudtok segíteni.

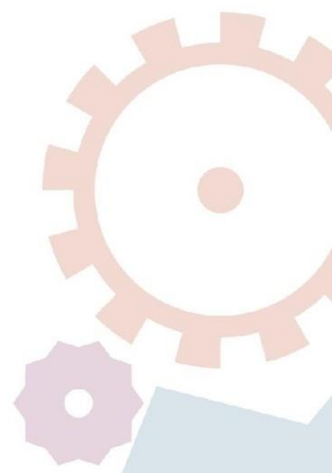
:: Sok harmadik országbeli munkavállaló és az Őket foglalkoztatni kívánó munkáltató nincs tisztában azzal, hogy civil szervezetek segítségét is igénybe tudják venni. Kommunikáld mindkét fél felé azt, hogy miben tudja az általad képviselt szervezet Őket segíteni. ::

7. Szervezz mentorálást a harmadik országbeli munkavállalóknak!

A munkaerőpiaci integráció nem ér véget a munkába állás első napjával. Kövesd nyomon a munkavállalók munkahelyi beilleszkedésének folyamatát, szervezz mentorálást, ha szükséges.

:: A sikeres munkahelyi integrációnak része a folyamatos támogatás. Ennek egyik formája a mentorálás, személyes mentor segítségének igénybevétele. Ezt meg kell, hogy előzze egy mentorálási folyamat rendszerének a kialakítása, valamint a jövőben mentorok képzése és szupervíziója. ::

8. Jelezd vissza tapasztalataidat a hivataloknak!

Minél több visszajelzést adsz az érintett hivataloknak, szervezeteknek, annál jobban előremozdítod az ügyfélbarát folyamat kialakítását.

:: A sikeres munkaerőpiaci integráció egy sokszereplős folyamat. A folyamatot nagyban segíti, ha az érintett szervezeteknek, hivataloknak visszajelzést adsz a civil szervezet nevében. ::

9. Támogasd a multikulturális munkakörnyezetet kialakítását a munkáltatóknál!

Adj segítséget a munkáltatóknak abban, hogy képessé váljanak egy multikulturális szervezeti kultúra kialakítására.

:: A multikulturális szervezet egyik alaptulajdonsága, hogy felkészül az adott kultúrából érkező ember fogadására, és a kulturális különbségekre. Ehhez a munkáltatóknak gyakran külső segítségre van szükségük, melyet a civil szervezetek (is) meg tudják adni. ::

10. Kérj segítséget a szektorban dolgozó többi civil szervezettől!

Nem vagytok egyedül, kérj segítséget a többi civil szervezettől, akik hasonló területen dolgoznak.

:: A civil szervezetek együttműködése elengedhetetlen ahhoz, hogy a harmadik országból érkező munkavállalók és az őket foglalkoztató munkaadók megkapják azt a segítséget, amit állami szervektől nem kapnak meg. ::

A dokumentum a Career Path (Erasmus+) projekt elemzéseinek eredményére épül, ami a projektben résztvevő négy országból (Magyarország, Szlovákia, Horvátország és Csehország) származó adatok felhasználásával készült. A Kisokos az elemzések legfőbb megállapításain alapszik és bemutatja hogyan lehet a harmadik országbeliek munkaerő piaci elérését fejleszteni a fenti négy országban.

